Силабус

ПРАКТИКУМУ З ВИДІВ АДАПТИВНОГО СПОРТУ (ЗА НОЗОЛОГІЯМИ)

Освітній ступінь	Магістр	
Галузь знань:	01 освіта/педагогіка	
Спеціальність	017 фізична культура і спорт	
Кількість кредитів	12	
Рік підготовки	5-6-й (денна форма), 6-7-й (заочна форма)	
Семестр	IX-X с. (денна форма), XI-XII с. (заочна форма)	
Компонент освітньої програми	за вибором	
Мова викладання	Українська	
Формат курсу	Денна/заочна форми навчання	
Викладачі курсу	**1. Нерода Неоніла Вікторівна,** кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент кафедри теорії спорту та фізичної культури **2.**	
Контактна інформація	**тел. 032- 260-32-57** **e-mail:** neonila290881@gmail.com	
Опис дисципліни		
Загальна кількість годин	360	
Обсяг курсу	**Денна форма:** 166 годин аудиторних: з них: 24 години лекцій; 46 годин семінарських та 96 годин практичних занять 194 години самостійної роботи	**Заочна форма:** 58 годин аудиторних: з них: 20 годин лекцій; 12 годин семінарських та26 практичних занять 302 години самостійної роботи
Мета курсу	формування у майбутніх фахівців в галузі фізичної культури і спорту фундаментальних знань, вмінь та навичок стосовно організації тренувань та проведення змагань серед осіб з інвалідністю різних нозологій.	
Навчальний контент	Додаток	
Формування програмних компетентностей	**Загальні компетентності:** ЗК1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК6. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. **Спеціальні компетентності:** СК2. Здатність розробляти та реалізовувати інноваційні проєкти у сфері фізичної культури і спорту. СК5. Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності. СК6. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту. СК10. Здатність організовувати рухову активність, тренувальний процес та систему змагань з адаптивного спорту та спорту ветеранів війни. СК13. Здатність до пристосування професійної діяльності до потреб	

	адаптивного спорту та спорту ветеранів війни. **Програмні результати навчання**: ПРН 1. Аналізувати особливості, протиріччя та перспективи розвитку сучасної сфери фізичної культури і спорту, критично осмислювати проблеми у галузі та на межі галузей знань. ПРН 2. Приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури та спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби. ПРН 4. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань фізичної культури та спорту до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються. ПРН 6. Відшуковувати необхідну інформацію у науковій літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію. ПРН 8. Організовувати ефективну роботу колективу, спрямовану на досягнення визначених цілей з урахуванням економічних, правових та етичних аспектів. ПРН 10. Організовувати рухову активність, тренувальний процес та змагання серед спортсменів з інвалідністю та серед ветеранів війни на різних кваліфікаційних рівнях.
Літературні джерела	Основні: 1. Бріскін Ю. А. Спорт інвалідів : [підруч. для студ. ВНЗ фіз. виховання і спорту] / Ю. А. Бріскін. – Київ : Олімпійська література, 2006. – 263 с. – ISBN 966-7133-79-6. 2. Бріскін Ю. А. Адаптивний спорт. Спеціальні Олімпіади : навч. посіб. – Львів : Ахіл, 2003. – 128 с. 3. Бріскін Ю. А. Організаційні основи Паралімпійського спорту : навч. посіб. – Львів : Кобзар, 2004. – 180 с., іл. 4. Бріскін Ю. А. Вступ до теорії спорту інвалідів : навч. посіб. / Ю. А. Бріскін, А. В. Передерій. – Львів : Апріорі, 2008. – 70 с. 5. Лекція на тему ««Практикум з видів адаптивного спорту (за нозологіями)» у системі освіти фахівця спеціальності 017 Фізична культура і спорт» з дисципліни «Практикум з видів адаптивного спорту (за нозологіями) для студентів за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт XI-й (денна форма навчання), XI-й с. (заочна форма навчання) / уклад. Нерода Н. – Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2024. – 12 с. 6. Лекція на тему «Прикладні аспекти діяльності управлінських структур в сфері адаптивного спорту» з дисципліни «Практикум з видів адаптивного спорту (за нозологіями) для студентів за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт XI-й (денна форма навчання), XI-й с. (заочна форма навчання) / уклад. Нерода Н. – Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2024 – 42 с. 7. Лекція на тему «Особливості підготовки спортсменів з порушеннями опорно-рухового апарату» з дисципліни «Практикум з видів адаптивного спорту (за нозологіями) для студентів за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт XI-й (денна форма навчання), XI-й с. (заочна форма навчання) / уклад. Нерода Н. – Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2024 – 13 с. 8. Лекція на тему «Основи техніки використання крісла колісного в спортивній діяльності» з дисципліни «Практикум з видів адаптивного спорту (за нозологіями) для студентів за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт XI-й (денна форма навчання), XI-й с. (заочна форма навчання) / уклад. Нерода Н. – Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2024 – 15 с.

	9. Лекція на тему «Особливості підготовки спортсменів з порушеннями зору» з дисципліни «Практикум з видів адаптивного спорту (за нозологіями) для студентів за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт XI-й (денна форма навчання), XI-й с. (заочна форма навчання) / уклад. Нерода Н. – Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2024 – 10 с. 10. Лекція на тему «Особливості підготовки спортсменів з порушеннями слуху з дисципліни «Практикум з видів адаптивного спорту (за нозологіями) для студентів за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт XI-й (денна форма навчання), XI-й с. (заочна форма навчання) / уклад. Нерода Н. – Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2024. – 14 с. 11. Лекція на тему «Особливості тренувального процесу та змагальної діяльності осіб з відхиленням розумового розвитку» з дисципліни «Практикум з видів адаптивного спорту (за нозологіями) для студентів за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт XI-й (денна форма навчання), XI-й с. (заочна форма навчання) / уклад. Нерода Н. – Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2024. – 21 с. 12. Лекція на тему «Принципи формування команд та стартових груп в адаптивному спорті» з дисципліни «Практикум з видів адаптивного спорту (за нозологіями) для студентів за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт XI-й (денна форма навчання), XI-й с. (заочна форма навчання) / уклад. Нерода Н. – Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2024. – 18 с. 13. Лекція на тему «Принципи формування команд та стартових груп в спорті ветеранів війни» з дисципліни «Практикум з видів адаптивного спорту (за нозологіями) для студентів за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт XI-й (денна форма навчання), XI-й с. (заочна форма навчання) / уклад. Нерода Н. – Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2024. – 16 с. 14. Лекція на тему «Специфічність вимог до організації змагань для осіб з інвалідністю» з дисципліни «Практикум з видів адаптивного спорту (за нозологіями) для студентів за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт XI-й (денна форма навчання), XI-й с. (заочна форма навчання) / уклад. Нерода Н. – Львів : ЛДУФК імені Івана Боберського, 2024. – 25 с. 15. Передерій А. В. Спеціальні Олімпіади в сучасному світі : монографія / А. В. Передерій. – Львів : ЛДУФК, 2013. – 296 с. 16. Розторгуй М.С. Підготовка спортсменів у силових видах адаптивного спорту : монографія / Марія Розторгуй. – Львів : ЛДУФК, 2019. – 332 с. Допоміжні: 1. Бріскін Ю. А. Класифікаційні стратегії Паралімпійського спорту / Бріскін Ю. А., Передерій А. В. //Оздоровча і спортивна робота з неповносправними / за заг. ред. Бріскіна Ю., Линця М., Боляха Е., Мігасевича Ю. – Львів : Видавець Тарас Сорока. – 2004. – С. 22–29. 2. Гончаренко Є., Когут І. формування міжнародної системи адаптивного спорту для людей з відхиленнями розумового розвитку //Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2022. – №. 3. – С. 69-74. 3. Гончаренко Є., Когут І. Сталий розвиток Спеціальних Олімпіад: стратегічний план розвитку //Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2021. – №. 4. – С. 59-64.

	4. Матвєєв С. Ф. и др. Історичні, організаційні та соціальні аспекти розвитку спорту інвалідів. – 2011. 5. Передерій А. В. Теоретико-методичні підходи до періодизації багаторічної підготовки спортсменів у адаптивному спорті / Передерій А. В., Розторгуй М. С. // Спортивний вісник Придніпров'я. –2016. – № 1. – С. 91–95. 6. Розторгуй М. Підготовка спортсменів з інвалідністю на етапі спортивно-реабілітаційної підготовки в силових видах спорту / Марія Розторгуй, Аліна Передерій // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві. – 2018. − № 1(41). – С. 61–66. 7. Хіменес Х. Р., Задорожна О. Р. Адаптивний спорт у системі цінностей сучасного українського суспільства. – 2018. 8. Чернявський І. С. Проблеми розвитку адаптивного спорту. – 2015. 9. BLAMEY, Helen; LAWSON, Janet; SHIRAZIPOUR, Celina H. The Invictus Games Categorisation System: A framework for adapted sports. European Journal of Adapted Physical Activity, 2024, 17. 10. Organizational basics implementation of the programs of Special Olympics / Yevgenij Prystupa, Alina Perderiy, Yuriy Briskin, Maryan Pityn // Harvard Journal of Fundamental and Applied Studies. − 2015, − N 1(7), Vol. 8. – P. 266−272. 11. Roztorhui M. The training system of athletes with disabilities in strength sports / Mariia Roztorhui, Alina Perederiy, Yuriy Briskin, Olexandr Tovstonoh // Sportlogia. – Banja Luka, 2018. – T. 14, N 1. – P. 98–106. Інформаційні ресурси інтернет: 1. Мультимедійне забезпечення лекційного курсу. 2. Міжнародний комітет спорту глухих – офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.deaflympics.com/ 3. Національний комітет спорту інвалідів України – офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.paralympic.org.ua 4. Міжнародна організація Спеціальних Олімпіад – офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.specialolympics.org/ 5. Міжнародний паралімпійський комітет – офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.paralympic.org 6. Фонд Ігор Нескорених– офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.invictusgamesfoundation.org/
Політика оцінювання	**Політика щодо дедлайнів та перескладання:** завдання модульного контролю виконуються у визначені робочої програмою терміни. При виконанні завдань з порушенням графіку без поважних причин (змагання, навчально-тренувальні збори, хвороба тощо), оцінка не перевищує 75% від максимальної**.** **Політика щодо академічної доброчесності:** списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені. При виконанні письмових робіт із використанням ідей, тверджень, відомостей надавати посилання на джерела інформації. За відсутності коректних посилань на інформаційні джерела виконані завдання не оцінюються. **Політика щодо відвідування:** відвідування занять (незалежно від форми проведення он- чи офлайн) є обов'язковим компонентом оцінювання. **Політика щодо використання штучного інтелекту (ШІ).** Використання ШІ в процесі виконання студентами самостійних робіт має відповідати етичним нормам та принципам академічної доброчесності. У випадку використання ШІ необхідно зазначити цей факт у відповідному розділі або списку інформаційних джерел.

Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, презентації, інтерактивні методи (ситуаційні завдання, заняття-диспути, мозковий штурм, дискусії тощо)	
Оцінювання	Денна форма: **І семестр (залік)** Опитування на семінарах: **до 18 балів** Самостійні роботи: 1. Аналітична робота «Порівняльний аналіз організаційної структури керівних організацій адаптивного спорту» – **до 10 балів**. 2. Творча робота «Алгоритм навчання техніки переміщень спортсмена на кріслі колісному» – **до 14 балів**. 3. Творча робота (презентація) за темою «Комплекс вправ вибіркової спрямованості для спортсменів з інвалідністю (за нозологіями)» – **до 14 балів**. 4.Відвідування практичних занять – **до 44 балів.** 5. Конспекти підготовки (у разі відсутності на заняттях) – **до 18 балів**. За виконання семетрових завдань **– 0-100 балів.** **ІІ семестр (іспит)** Опитування на семінарах: **до 14 балів** Практичні роботи: 1. Аналітична робота «Приклади функціональних класифікацій в паралімпійському спорті» – **до 2 балів.** 2.Творча робота (презентація) за темою «Планування змагань з виду спорту для осіб з інвалідністю з врахуванням нозології спортсменів» **– до 4 балів.** 3. Творча робота (презентація) «Організація та проведення комплексних (кілька видів спорту) змагань з видів спорту (за нозологіями)»– **до 4 балів**. 4.Відвідування практичних занять – **до 26 балів**.	Заочна форма: **І семестр (залік)** Опитування на семінарах: **до 12 балів** Самостійні роботи: 1. Аналітична робота «Порівняльний аналіз організаційної структури керівних організацій адаптивного спорту» – **до 11 балів**. 2. Творча робота «Алгоритм навчання техніки переміщень спортсмена на кріслі колісному» – **до 12 балів**. 3. Творча робота (презентація) за темою «Комплекс вправ вибіркової спрямованості для спортсменів з інвалідністю (за нозологіями)» – **до 12 балів**. 4.Відвідування практичних занять – **до 25 балів.** 5. Конспекти підготовки – **до 28 балів**. За виконання семетрових завдань **– 0-100 балів.** **ІІ семестр (іспит)** Опитування на семінарах: **до 6 балів** Практичні роботи: 1. Аналітична робота «Приклади функціональних класифікацій в паралімпійському спорті» – **до 10 балів.** 2.Творча робота (презентація) за темою «Планування змагань з виду спорту для осіб з інвалідністю з врахуванням нозології спортсменів» **– до 10 балів.** 3. Творча робота (презентація) «Організація та проведення комплексних (кілька видів спорту) змагань з видів спорту (за нозологіями)»– **до 10 балів**. 4.Відвідування практичних занять

	5. Конспекти підготовки (у разі відсутності на заняттях) – **до 14 балів.** **Допуск до іспиту – 18-50 балів.** **Іспит – до 50 балів**	– **до 8 балів**. 5. Конспекти підготовки – **до 6 балів.** **Допуск до іспиту – 18-50 балів.** **Іспит – до 50 балів**

ДОДАТОК

Навчальний контент

	Теми	Результати навчання
МОДУЛЬ 1		
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика адаптивного спорту		
1	«Практикум з видів адаптивного спорту (за нозологіями)» у системі освіти фахівця спеціальності 017 Фізична культура і спорт	Знати: структуру, мету та завдання навчальної дисципліни, її зв'язок з іншими дисциплінами освітньо-професійної програми; загальну характеристику адаптивного спорту; значення терміну «нозологія»; класифікацію осіб з інвалідністю в залежності від порушення; характеристику та особливості змагальної діяльності видів спорту для осіб з інвалідністю (стрільба з лука, плавання, легка атлетика, бочча, футбол, настільний теніс, фехтування та інш.)
2	Прикладні аспекти діяльності управлінських структур в сфері адаптивного спорту	Знати: керівні організації адаптивного спорту за нозологіями в Україні та в світі; основи діяльності Міжнародного паралімпійського комітету; Міжнародного комітету спорту глухих; Міжнародної організації Спеціальних Олімпіад; Національного комітету спорту для осіб з інвалідністю України; Львівського центру фізичної культури і спорту для осіб з інвалідністю "Інваспорт"; організацій, відповідальних за управління розвитком і функціонуванням спорту ветеранів війни.
МОДУЛЬ 2		
Змістовий модуль 2. Практика діяльності спортивних організацій осіб з інвалідністю		
3	**Практика діяльності спортивних організацій осіб з інвалідністю**	Знати: особливості роботи організаційно-управлінських структур адаптивного спорту Львівської обл. (Львівський обласний центр фізичної культури і спорту для осіб з інвалідністю «Інваспорт»; Управління молоді та спорту Львівської обласної державної адміністрації, Офіс спорту Львівської міської ради, навчально-реабілітаційний центр «Джерело», тощо).

МОДУЛЬ 3		
Змістовий модуль 3. Особливості підготовки спортсменів з інвалідністю		
4	Особливості підготовки спортсменів з порушеннями опорно-рухового апарату.	Знати: характеристику нозології порушення опорно-рухового апарату; особливості корекційно-реабілітаційної програми як етапу попередньої базової підготовки спортсменів з інвалідністю; рекомендовані види спорту корекційно-реабілітаційної програми; вимоги до контролю фізичної підготовленості в корекційно-реабілітаційній програмі; специфічні засоби та методи спортивної підготовки осіб з порушеннями опорно-рухового апарату; тренажери та спеціалізоване обладнання в тренувальному процесі осіб з порушеннями опорно-рухового апарату.
5	Основи техніки використання крісла колісного в спортивній діяльності	Знати: еволюцію крісла колісного; Техніку та способи переміщення осіб, що користуються кріслом колісним; види крісла колісного, що використовуються в різних спортивних дисциплінах.
6	Особливості підготовки спортсменів з порушеннями зору.	Знати: нозологічні особливості та завдання підготовки спортсменів з порушеннями зору; використання альтернативних методів навчання та тренування в процесі підготовки осіб з порушеннями зору; види спорту, що рекомендовані для спортсменів з порушеннями зору
7	Особливості підготовки спортсменів з порушеннями слуху	Знати: загальну характеристику нозології; види спорту, що рекомендовані для спортсменів з порушеннями слуху.
8	Особливості тренувального процесу та змагальної діяльності осіб з відхиленням розумового розвитку	Знати: психофізіологічні особливості осіб з відхиленнями розумового розвитку; роль тренера та найближчого оточення в формуванні та збереженні мотивації осіб з відхиленнями розумового розвитку до занять спортом; методичні положення проведення тренувальних занять для осіб з відхиленнями розумового розвитку; структуру та зміст підготовки спортсменів з відхиленнями розумового розвитку.
МОДУЛЬ 4		
Змістовий модуль 4. Опорні точки навчання техніки керування кріслом колісним та переміщення осіб з інвалідністю з використанням крісла колісного		
9	Опорні точки навчання техніки керування кріслом колісним та переміщення осіб з інвалідністю з використанням крісла колісного	Знати: техніку володіння кріслом колісним; основні прийоми переміщення осіб з ураженнями опорно-рухового апарату; особливості роботи центрів протезування та ортезування (за домовленістю).

МОДУЛЬ 5		
Змістовий модуль 5. Особливості організації та проведення змагань з видів спорту серед осіб з інвалідністю		
10	Принципи формування команд та стартових груп в адаптивному спорті..	Знати: значення класифікації в адаптивному спорті; функціональні класи спортсменів з порушеннями опорно-рухового апарату та порушеннями зору в різних видах спорту; особливості розподілу атлетів Спеціальних Олімпіад на стартові групи
11	Принципи формування команд та стартових груп в спорті ветеранів війни.	Знати: систему категоризації (класифікації) в Іграх Нескорених; класифікацію спортсменів в інших змаганнях спорту ветеранів війни
12	Специфічність вимог до організації змагань для осіб з інвалідністю. .	Знати: вимоги до облаштування спортивних споруд та місць проведення змагань для осіб з інвалідністю; особливості супроводу спортсменів з інвалідністю; спеціальне обладнання, що використовується спортсменами з інвалідністю в змагальній діяльності; характеристику протезів, крісел колісних, засобів безпеки та орієнтування; особливості змагальної діяльності спортсменів з порушенням зору; вимоги до проведення змагань серед осіб з порушенням слуху; класифікація змагань для осіб відхиленнями розумового розвитку; процедуру «дивізіонування» та «правило 15%» в Спеціальних Олімпіадах; правила та основи суддівства з видів адаптивного спорту (за нозологіями); основні документи, що регулюють проведення змагань.
МОДУЛЬ 6		
Змістовий модуль 6. Практика організації та проведення тренувальних занять із спортсменами різних нозологій та видів спорту		
13	Практика організації та проведення тренувальних занять із спортсменами різних нозологій та видів спорту	Знати: особливості організації та проведення тренувальних занять з обраного виду адаптивного спорту (за нозологіями).
МОДУЛЬ 7		
Змістовий модуль 7. Практика організація та проведення змагань для осіб з інвалідністю		
14	Практика організація та проведення змагань для осіб з інвалідністю	Знати: вимоги до організації та проведення змагань для осіб з інвалідністю (за нозологіями).